

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyanet İşleri Başkanlığı
Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-51551452-249-3341915
Konu : 12 Mart İstiklal Marşı'nın Kabulü ve
Mehmet Âkif Ersoy'u Anma Günü ile 18
Mart Çanakkale Deniz Zaferi ve Şehitleri
Anma Günü Etkinlikleri

31.01.2023

BAŞKANLIK MAKAMINA

Başkanlığımızca, istiklal ve istikbalimizin teminatı olan gençlere yönelik yürütülen dinî, sosyal ve kültürel içerikli çalışmaların sürekli hale getirilmesi, toplumda milli ve manevi değerlerimize yönelik farkındalık oluşturulması amacıyla bir dizi etkinlik planlanmaktadır.

Bu itibarla; "12 Mart İstiklal Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Âkif Ersoy'u Anma Günü" ile "18 Mart Çanakkale Deniz Zaferi ve Şehitleri Anma Günü" etkinlikleri kapsamında; Ek-1 bilgi notu çerçevesinde ortaokul ve lise öğrencileri arasında Ek-2'de yer aldığı şekliyle ezbere şiir okuma yarışması düzenlenmesi; ayrıca hafta boyunca etkinliklerin konferans, vaaz ve irşat programlarında işlenmesi hususlarını tasviplerinize arz ederim.

İdris YAVUZYİĞİT
Din Hizmetleri Genel Müdürü V.

Uygun görüşle arz ederim.

Dr. Burhan İŞLİYEN
Başkan Yardımcısı

OLUR
Prof. Dr. Ali ERBAŞ
Diyanet İşleri Başkanı

Ek:

- 1 - Bilgi Notu
- 2 - Yarışma Şiirleri
- 3 - 12 Mart İstiklal Marşının Kabulü ve Mehmet Âkif Ersoy'u Anma Günü Etkinlikleri Yarışma Verileri
- 4 - 18 Mart Çanakkale Deniz Zaferi ve Şehitleri Anma Günü Etkinlikleri Yarışma Verileri
- 5 - Afiş-1
- 6 - Afiş-2

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: F203486E-1603-477A-81C6-E1D06341E4C0

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv. No : 147/D 06800 Çankaya/Ankara
0 312 295 73 53
0 312 284 55 25

Bilgi için: Ahmet BADUR
Veri Haz.ve Kont.İşl.

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyanet İşleri Başkanlığı
Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-51551452-249-3376342
Konu : 12 Mart İstiklal Marşı'nın Kabulü ve
Mehmet Âkif Ersoy'u Anma Günü ile 18
Mart Çanakkale Deniz Zaferi ve Şehitleri
Anma Günü Etkinlikleri

01.02.2023

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 31.01.2023 tarihli ve E-51551452-249-3341915 sayılı Başkanlık Oluru.

Başkanlığımızca, istiklal ve istikbalimizin teminatı olan gençlere yönelik yürütülen dinî, sosyal ve kültürel içerikli çalışmaların sürekli hale getirilmesi, toplumda milli ve manevi değerlerimize yönelik farkındalık oluşturulması amacıyla bir dizi etkinlik İlgî Onay ile planlanmaktadır.

Bu itibarla; "12 Mart İstiklal Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Âkif Ersoy'u Anma Günü" ile "18 Mart Çanakkale Deniz Zaferi ve Şehitleri Anma Günü" etkinlikleri kapsamında; Ek-1 bilgi notu çerçevesinde ortaokul ve lise öğrencileri arasında Ek-2'de yer aldığı şekliyle ezbere şiir okuma yarışması düzenlenmesi; ayrıca hafta boyunca etkinliklerin konferans, vaaz ve irşat programlarında işlenmesi hususlarında bilgi ve gereğini rica ederim.

İdris YAVUZYİĞİT
Başkan a.
Din Hizmetleri Genel Müdürü V.

Ek:

- 1 - Bilgi Notu
- 2 - Yarışma Şiirleri
- 3 - 12 Mart İstiklal Marşının Kabulü ve Mehmet Âkif Ersoy'u Anma Günü Etkinlikleri Yarışma Verileri
- 4 - 18 Mart Çanakkale Deniz Zaferi ve Şehitleri Anma Günü Etkinlikleri Yarışma Verileri
- 5 - Afiş-1
- 6 - Afiş-2

Dağıtım:

81 İl Valiliğine (İl Müftülüğü)

BİLGİ NOTU

1 Yarışmanın temel amacı gençlerle iletişim kurmak ve onları Başkanlık gençlik çalışmaları ile tanıştırmaktır. Bundan dolayı yarışmanın her aşamasında gençlik koordinatörleri ve gençlik çalışmalarında görev alan diğer personel aktif yer alacaktır.

2 Yarışma Milli Şairimiz Mehmet Akif Ersoy'un; Ek'te yer alan sınırları Başkanlığımızca belirlenmiş şiirlerinden birinin sahnede ortaokul ve lise öğrencileri tarafından ezbere okunması şeklinde olacak; okuyacağı şiiri öğrenci kendisi belirleyecektir.

3 Başvurular, öğrencinin okulunun bulunduğu ilçe müftülüklerine (Büyükşehir statüsünde olmayan illerin merkezlerinde öğrenim gören öğrenciler il müftülüklerine) yapılacaktır. Bununla birlikte müftülükler, katılım sürecinde öğrencilere kolaylık sağlanabilmesi adına il/ilçe milli eğitim müdürlükleri ve okul yönetimleri ile görüşerek başvuru işlemlerinin müftülükler adına okul idaresi tarafından alınmasını sağlayabilecektir.

4 Yarışmacılar başvuru ve sınav esnasında: Kişi; öğrenci olduğunu belirten belge ile TC. Kimlik Kartını yanında getirecektir. T.C Kimlik kartı ve geçerli öğrenci belgesini ibraz edemeyen öğrenci yarışmaya katılamayacaktır.

5 **Son başvuru tarihi 9 Mart 2023** olarak belirlenmiştir. Yarışmaya sadece **örgün** eğitim-öğretimine devam eden öğrenciler katılabilecektir.

6 Yarışma, ilçe müftülüklerince **“Âkif'in Sözü, Cumhuriyetin 100'ü”** teması ile **“12 Mart İstiklal Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u Anma Günü”** vesilesiyle **13 Mart 2023 Pazartesi** günü yapılacak ve dereceye giren öğrenciler belirlenecektir. Dereceye giren öğrencilere ödülleri, imkanlar ölçüsünce salon programlarında takdim edilecektir. **Büyükşehir statüsünde olmayan illerde merkez ilçede dereceye giren öğrenciler için ise il müftülükleri tarafından aynı yol izlenecektir.**

7 Müftülükler **14 Mart 2023 Salı günü mesai bitimine** kadar yarışmayı kesin olarak sonuçlandırıp dereceye giren öğrencileri internet siteleri ve sosyal medya hesapları üzerinden ilan edeceklerdir.

8 **İlçe müftülükleri** yarışma bilgilerini **15 Mart 2023** tarihi mesai bitimine kadar; excel/hesap tablosu formatında hazırlanan dosyaya aktarıp il müftülüklerine göndereceklerdir. Tablo doldurulurken formatta resim, PDF gibi bir değişiklik yapılmayacaktır.

9 Yarışmaların **ikinci aşaması** ise, **“18 Mart Çanakkale Deniz Zaferi ve Şehitleri Anma Günü”** etkinlikleri kapsamında **20 Mart 2023 Pazartesi** günü **il müftülükleri** tarafından gerçekleştirilecektir. Buna göre **önceki haftanın ilçe birincileri** bu defa **“Çanakkale Ruhu”** temasıyla yarışacaklardır. Dereceye giren öğrencilere ödülleri, imkanlar ölçüsünde salon programlarında takdim edilecektir.

10 **İlçe bazında** yapılan yarışmalarda **ilçe müftülüklerinde** (Büyükşehir statüsünde olmayan illerin merkezlerinde il müftülüklerinde), **il bazında yapılan yarışmalarda ise il müftülüklerinde** oluşturulacak komisyon tarafından; **ortaokul ve liselerde ayrı ayrı olmak üzere;** birinci, ikinci ve üçüncü olarak dereceye giren öğrencilerin tespit edilmesiyle icra edilecektir.

11 Her iki yarışma afişinin yan yana gelecek şekilde asılmasına özen gösterilecektir.

12 Dereceye girip ödüle layık görülen öğrencilere müftülüklerce verilecek ödüller;

◆ Yarışmaların ilk aşaması olan **12 Mart İstiklal Marşının Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u Anma Günü** etkinlikleri kapsamında **ilçe müftülükleri** (Büyükşehir statüsünde olmayan illerde merkez ilçede dereceye giren öğrencilere il müftülükleri) tarafından;

Ortaokul öğrencileri için; birinciye **500 TL**, ikinciye **300 TL**, üçüncüye **200 TL**;

Lise öğrencileri için; birinciye **750 TL**, ikinciye **500 TL**, üçüncüye **250 TL**, şeklinde olacaktır.

◆ Yarışmaların ikinci aşaması olan **18 Mart Çanakkale Deniz Zaferi ve Şehitleri Anma Günü** etkinlikleri kapsamında **il müftülükleri** tarafından;

Ortaokul öğrencileri için; birinciye **1.000 TL**, ikinciye **750 TL**, üçüncüye **500 TL**;

Lise öğrencileri için; birinciye **1500 TL**, ikinciye **1.000 TL**, üçüncüye **750 TL** , para ödülü verilecektir.

1 Yarışma ödülleri Türkiye Diyanet Vakfı (TDV) il/ilçe şube imkanları ile karşılanacaktır.

2 **İl müftülükleri 31 Mart 2023** tarihi mesai bitimine kadar; her iki yarışmanın da verilerini excel/hesap tablosu formatında hazırlanan dosyaya aktararak resmi yazıyla Başkanlığa göndereceklerdir. Tablo doldurulurken formatta resim, PDF gibi bir değişiklik yapılmayacaktır.

3 Yarışma için Valilik/Kaymakamlık Olur'u ile bir değerlendirme komisyonu oluşturulacaktır.

4 **Değerlendirme Komisyonlarında;** müftü/müftü yardımcısı, milli eğitim müdürlüğünden edebiyat alanında uzman bir personel, din hizmetlerinden sorumlu personel ve gençlik koordinatörü (yoksa müftülükçe belirlenecek bir personel) olmak üzere toplam **dört (4)** kişi yer alacaktır.

5 Yarışmanın tanıtım ve duyurusu sosyal medya yoluyla ve il müftü yardımcıları, ilçe müftüleri, vaizler, gençlik koordinatörleri ve din görevlileri tarafından okullar bizzat ziyaret edilerek gerçekleştirilecektir. Gerekli görüşmeler yapılarak okullarda broşür ve diğer tanıtıcı materyaller kullanılacaktır. Ayrıca konu vaazlarda da dile getirilecektir. Din görevlileri, görevli oldukları Camii/Kur'an Kursu'na en yakın okullardan yüksek katılım sağlamaya yönelik çalışmalara teşvik edilecektir.

6 Değerlendirme komisyonu aşağıdaki kriterlere göre puanlama yapacaktır:

1	Metne hakimiyet	50 Puan
2	Okuduğunu anlama (yarışmacıya okuduğu şiirden üç kelimenin anlamı sorulacaktır)	30 Puan
3	Duygu ve düşünceyi ifade edebilme gücü	20 Puan

Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Âsım

....

Bir güler çehre sezip güldüğü yoktur yüzümün:
Gecedен farkını görmüş değilim gündüzümün.
Seneler var ki harâb olmadığım gün bilmem;
Gezerim abdala çıkmış gibi sersem sersem.
Dikilir karşıma hep görmediğim bilmediğim;
Sorarım kendime: Gurbette mi, hayrette miyim?
Yoklarım taşları, toprakları: İzler kan izi;
Yurdumun kan kusuyor mosmor uzanmış denizi!
Tüter üç beş baca kalmış... O da seyrek seyrek...
Âşinâ bir yuva olsun seçebilsem, diyerek...
Bakınırken duyarım gözlerimin yandığını:
Sarar âfâkımı binlerce sıcak kül yığını.
Ne o gömgök dereler var, ne o zümrüt dağlar;
Ne o çıldırmış ekinler, ne o coşkun bağlar.
Şimdi kızgın günün altında pinekler, bekler,
Sâde yalçın kayalar, sâde ıpıssız çöller.
Yurdu baştanbaşa vîrâneye dönmüş Türk'ün;
Dünkü şen, şâtır ocaklar yatıyor yerde bugün.
...Zulmü alkışlayamam, zâlimi aslâ sevemem;
Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövemem.
Biri ecdâdıma saldırdı mı, hattâ, boğarım...
– Boğamazsın ki!
– Hiç olmazsa yanımdan koğarım!
Üç buçuk soysuzun ardında zağarlık yapamam;
Hele hak nâmına haksızlığa ölsem tapamam.
Doğduğumdan beridir âşıkım istiklâlê.
Bana hiç tasmalık etmiş değil altın lâle.
Yumuşak başlı isem, kim dedi uysal koyunum?
Kesilir belki, fakat çekmeye gelmez boyunum.
Kanayan bir yara gördüm mü yanar tâ ciğerim.
Onu dindirmek için kamçı yerim, çifte yerim.
Adam aldırma da geç git, diyemem, aldırırım.
Çiğnerim, çiğnenirim, hakkı tutar kaldırırim.
Zâlimin hasmıyım amma severim mazlûmu...
İrticâm şu sizin lehçede ma'nâsı bu mu?
...Ah o din nerde, o azmin, o sebâtın dîni;
O yerin gökten inen dîni, hayâtın dîni?
Bu nasıl dar, ne kadar basmakalıp bir görenek?
Müslümanlık mı dedin?.. Tövbeler olsun, ne demek!
Hani Kur'ân'daki rûhun şu heyûlâda izi,
Nasıl İslâm ile birleştiririz kendimizi?

22 Zilhicce 1337
18 Eylül 1335 (1919)

Âsım / Çanakkale Şehitlerine (1)

Şu Boğaz Harbi nedir? Var mı dünyâda eşi?
En kesîf orduların yükleniyor dördü beşi,
-Tepeden yol bularak geçmek için Marmara'ya-
Kaç donanmayla sarılmış ufacık bir karaya.
Ne hayâsızca tehaşşüd ki ufuklar kapalı!
Nerde -gösterdiği vahşetle "Bu: Bir Avrupalı!"
Dedirir- yırtıcı, his yoksulu, sırtlan kümesi,
Varsa gelmiş, açılıp mahbesi, yâhud kafesi!

Eski Dünyâ, Yeni Dünyâ, bütün akvâm-ı beşer,
Kaynıyor kum gibi, tûfan gibi, mahşer mahşer.
Yedi iklimi cihânın duruyor karşına da,
Ostralya'yla berâber bakıyorsun: Kanada!
Çehreler başka, lisanlar, deriler rengârenk;
Sâde bir hâdise var ortada: Vahşetler denk.
Kimi Hindu, kimi yamyam, kimi bilmem ne belâ...
Hani, tâ'ûna da züldür bu rezîl istîlâ!
Ah o yirminci asır yok mu, o mahlûk-i asîl,
Ne kadar gözdesi mevcûd ise hakkıyla sefil,
Kustu Mehmedçiğin aylarca durup karşısına;
Döktü karnındaki esrârı hayâsızcasına.
Maske yırtılmasa hâlâ bize âfetti o yüz...
Medeniyet denilen kahbe, hakîkat, yüzsüz.
Sonra mel'undaki tahrîbe müvekkel esbâb,
Öyle müdhiş ki: Eder her biri bir mülkü harâb.

Öteden sâikalar parçalıyor âfâkı;
Beriden zelzeleler kaldırıyor a'mâkı;
Bomba şimşekleri beyninden inip her siperin;
Sönüyor göğsünün üstünde o arslan neferin.
Yerin altında cehennem gibi binlerce lağam ;
Atılan her lağamın yaktığı: Yüzlerce adam.

Ölüm indirmede gökler, ölü püskürmede yer;
O ne müdhiş tipidir: Savrulur enkâz-ı beşer...
Kafa, göz, gövde, bacak, kol, çene, parmak, el, ayak,
Boşanır sırtlara, vâdilere, saġnak saġnak.
Saçıyor zırha bürünmüş de o nâmerd eller
Yıldırım yaylımı tûfanlar, alevden seller
Veriyor yangını, durmuş da açık sînelere,
Sürü hâlinde gezerken sayısız tayyâre .
Top tüfekten daha sık, gülle yağan mermîler...
Kahraman orduyu seyret ki bu tehdîde güler!
Ne çelik tabyalar ister, ne siner hasmından;
Alınır kal'a mı göğsündeki kat kat îman?
Hangi kuvvet onu, hâşâ, edecek kahrına râm?
Çünkü te'sîs-i İlâhî o metîn istihkâm.

22 Zilhicce 1337
18 Eylûl 1335 (1919)

Âsım / Çanakkale Şehitlerine (2)

...

Sarılır, indirilir mevki’-i müstahkemler,
Beşerin azmini tevkîf edemez sun’-i beşer ;
Bu göğüslerse Hudâ’nın ebedî serhaddi;
“O benim sun’-i bedî’im, onu çiğnetme” dedi.
Âsım’ın nesli... diyordum ya... nesilmiş gerçek:
İşte çiğnetmedi nâmûsunu, çiğnetmeyecek.

Şühedâ gövdesi, bir baksana, dağlar, taşlar...
O, rükû olmasa, dünyâda eğilmez başlar,
Yaralanmış temiz alnından, uzanmış yatıyor;
Bir hilâl uğruna, yâ Rab, ne güneşler batıyor!
Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş, asker!
Gökten ecdâd inerek öpse o pâk alnı değer.
Ne büyüsun ki kanın kurtarıyor Tevhîd’i...
Bedr’in arslanları ancak, bu kadar şanlı idi...
Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın?
“Gömelim gel seni târîhe” desem, sığmazsın.
Herc ü merc ettiğin edvâra da yetmez o kitâb...
Seni ancak ebediyyetler eder istîâb.

“Bu, taşındır” diyerek Kâ’be’yi diksem başına;
Rûhumun vahyini duysam da geçirsem taşına;
Sonra gök kubbeyi alsam da, ridâ nâmiyle,
Kanayan lâhdine çeksem bütün ecrâmıyle;
Mor bulutlarla açık türbene çatsam da tavan,
Yedi kandilli Süreyyâ’yı uzatsam oradan;
Sen bu âvîzenin altında, bürünmüş kanına,
Uzanırken, gece mehtâbı getirsem yanına,
Türbedârın gibi tâ fecre kadar bekletsem;
Gündüzün fecr ile âvîzeni lebrîz etsem;
Tüllenlen mağribi, akşamları sarsam yarana...
Yine bir şey yapabildim diyemem hâtırana.

Sen ki, son ehl-i salîbin kırarak savletini,
Şarkın en sevgili sultânı Salâhaddîn’i,
Kılıç Arslan gibi iclâline ettin hayran...
Sen ki, İslâm’ı kuşatmış, boğuyorken hüsrân,
O demir çemberi göğsünde kırıp parçaladın;
Sen ki, rûhunla berâber gezer ecrâmı adın;
Sen ki, a’sâra gömülse taşacaksın... Heyhât,
Sana gelmez bu ufuklar, seni almaz bu cihât...

Ey şehîd oğlu şehîd, isteme benden makber,
Sana âgûşunu açmış duruyor Peygamber.

22 Zilhicce 1337
18 Eylül 1335 (1919)

Vahdet

Huzeyfetü'l-Adevî der ki:

“Harb-i Yermûk’ün,

Yaman kızıştığı bir gündü, pek sıcak bir gün.

İkinci üstü biraz gevşeyince, sanki, kıtâl,

Silâhı attım elimden, su yüklenip derhâl,

Mücâhidîn arasından açıldım imdâda,

Ağır yarayla uzaklarda kalmış efrâda.

Ne ma’rekeydi ki, çepçevre, göğsü kandı yerin!

Hudâ’ya kalbini açmış, yatan bu gövdelerin,

Şehîdi çoksa da, gâzîsi hiç mi yok?.. Derken,

Derin bir inleme duydum... Fakat, bu ses nerden?

Sırayla okşadığım sîneler bütün bî-rûh...

Meğerse amcamın oğluymuş inleyen mecrûh .

Dedim: “Biraz su getirdim, içer misin, versem!

Gözüyle: “Ver!” demek isterken, arkadan bir elem,

Enîne başladı. Baktım: Nigâh-ı merhameti.

“Götür!” deyip bana îmdâda ses gelen ciheti.

Ne yapsam içmeyecek, boştu, anladım, ibrâm;

O yükselen sese koştum ki: Âs’ın oğlu Hişâm.

Görünce gölgemi birden kesildi nevhaları:

Su istiyordu garîbin dönüp duran nazarı.

İçirmek üzre eğildim, üçüncü bir kısa “Ah!”

Hırıltılarla boşanmaz mı karşıdan, nâgâh!

Hişâm’ı gör ki: O hâlinde kaşlarıyla bana,

“Ben istemem, hadi, git ver, diyordu; haykırana.”

Epey zaman aradım âh eden o muhtazarı...

Yetiştim, oh, kavuşmuştu Hakk’a son nazarı!

Hişâm’ı bâri bulaydım, dedim, hemen döndüm:

Meğer şikârına benden çabuk yetişmiş ölüm!

Demek, bir amcamın oğlunda vardı, varsa, ümid..

Koşup hizâsına geldim: O kahraman da şehid.”

* * *

Şark’ın ki mefâhir dolu, mâzî-i kemâli,

Yâ Rab, ne onulmaz yaradır şimdiki hâli!

Şîrâzesi kopmuş gibi, manzûme-i îman,

Yaprakları yırtık, sürünür yerde, perişan.

“vahdet” mi şîârıydı? Görün şimdi gelin de:

Her parçası bir mel’abe eyyâmın elinde!

Târîhine mev’ûd-i ezelken “ebediyyet”,

Ey, tefrika zehriyle şaşırmış giden, ümmet!

“Nisyân” a çıkan yolda mı kaldın güm-râh?

Lâ-havle ve lâ-kuvvete illâ billâh!

Hilvan - 12 Kânûnisânî 1341

(12 Ocak 1925)

Berlin Hâtıraları

....

Ne yâr-ı candı o, lâkin biz olmadık ona yâr;
Sonunda parçalanıp yurdumuz, diyâr diyâr,
Küçüldü öyle ki: Yoktur yaşatmak imkânı,
Dönüp de arkaya nâmûsu, dîni, vicdanı!
Evet, bu hisler için bir mezâr olur ancak,
Kalırsa elde nihâyet beş on karış toprak!
Enîn içinde vatan... Kıymayın şu mazlûma,
Hudâ rızâsı için ric'at etmeyin!..

– Korkma!

Cehennem olsa gelen göğsümüzde söndürürüz;
Bu yol ki Hak yoludur, dönme bilmeyiz, yürürüz!
Düşer mi tek taşı, sandın, harîm-i nâmûsun?
Meğer ki harbe giren son nefer şehîd olsun.
Şu karşımızdaki mahşer kudursa, çıldırsa;
Denizler ordu, bulutlar donanma yağdırsa;
Bu altımızdaki yerden bütün yanar dağlar,
Taşıp da kaplasa âfâkı bir kızıl sarsar ;
Değil mi cebhemizin sînesinde îman bir;
Sevinme bir, acı bir, gâye aynı, vicdan bir;

Değil mi cenge koşan Çerkes'in, Lâz'ın, Türk'ün,
Arab'la, Kürd ile bâkîdir ittihâdı bugün;
Değil mi sînede birdir vuran yürek... Yılmaz!
Cihan yıkılsa, emîn ol, bu cebhe sarsılmaz!
Nasıl ki yarmadan âfâkı pâre pâre düşer,
Hudâ'yı boğmak için saldıran cünûn-i beşer;
Nasıl ki nûr-i hakîkatle çarpışan evhâm;
Olur şerâre-i gayretle âkıbet güm-nâm,
Şu karşımızdaki mahşer de öyle haşrolacak,
Yakında kurtulacaktır bu cephe...

– Kurtulacak?..

Demek yıkılmayacak kible-gâh-ı âmâlim..

Demek ki ölmüyoruz...

Haydi arkadaş gidelim!

Berlin, 5 Mart 1331

(18 Mart 1915)

Âyet Meâli (Âl-i İmrân, 102)

*“Ey müslümanlar; Allah’tan nasıl korkmak lâzımsa
öylece korkunuz...” (Kur’an, Âl-i İmrân, 102)*

Ne irfandır veren ahlâka yükseklik, ne vicdandır;
Fazîlet hissi insanlarda Allah korkusundandır.
Yüreklerden çekilmiş farz edilsin havfı Yezdân’ın...
Ne irfânın kalır te’sîri kat’iyyen, ne vicdânın.
Hayat artık behîmîdir ... Hayır ondan da alçaktır;
Ya hayvan bağılıdır fitratla, insan hürri mutlaktır .
Behâim çıkmaz amma hilkatın sâbit hudûdundan,
Beşer hâlâ habersiz böyle bir kaydın vücûdundan!
Meğer kalbinde Mevlâ’dan tehâşî hissi yer tutsun...
O yer tutmazsa hiç ma’nâsı yoktur kayd-ı nâmûsun.
Hem efrâdın, hem akvâmın bu histir, varsa, vicdânı;
Onun ta’tîli: İnsâniyyetin tevkî’-i hüsrânı!
Budur hilkatte cârî en büyük kânûnu Hallâk’ın:
O yüzden başlar izmihlâli milletlerde ahlâkın.
Fakat, ahlâkın izmihlâli en müthiş bir izmihlâl;
Ne millet kurtulur, zîrâ ne milliyyet, ne istiklâl.
Oyuncak sanmayın! Ahlâk-i millî, rûh-i millîdir;
Onun iflâsı en korkunç ölümdür: Mevt-i küllîdir .
Olur cem’iyyet artık çâresiz pâmâl-i istîlâ;
Meğer kaldırmış olsun, rûh-i sâni indirip, Mevlâ.
Evet bir ba’sü ba’del-mevte imkân vardır elbette...
Bunun te’mîni, lâkin, bir yığın edvâra vâbeste!

O cem’iyyet ki vicdânında hâkim havf-ı Yezdan’dır ;
Bütün dünyâya sâhibtir, bütün akvâma sultandır.
Fakat, efrâdı Allah korkusundan bî-haber millet,
Çeker, milletlerin menfûru, kıbtîler kadar zillet;
Me’âlî meyli hiç kalmaz, şehâmet büsbütün kalkar;
Ne hâkimlik tanır artık, ne mahkûm olmadan korkar.
Şeref hırsıyla istihkâr-ı mevt etmişken ecdâdı,
Bırakmaz öyle bir pâkîze neslin şimdi ahfâdı,
Hayât uğrunda istihfâfa şâyan görmedik hüsrân!
Gebersin tekmeler altında râzı... Çıkmasın, tek, can!
Yürekler en mülevves, en sefîl âmâl için çarpar;
Sinirler en muhal endîşeden titrer durur par par!
Olur cem’iyyet efrâdınca şahsî menfa’at “ma’bûd!”:
Sorarsan kimse bilmez var mı “hak” nâmında bir mevcûd.
O, doymak bilmeyen, ma’bûda kurbandır hayâ hissi,
Hamiyyet, âdemoiyyet hissi, ulvî hislerin hepsi!
Bu hissizlikle cem’iyyet yaşar derlerse pek yanlış;
Bir ümmet göster, ölmüş ma’neviyyâtıyla sağ kalmış?

20 Ağustos 1330
(2 Eylül 1914)

Âyet Meâli (Yûsuf, 87)

“Oğullarım: Gidiniz de Yûsuf’la kardeşini araştırınız, hem sakın Allah’ın inâyetinden ümîdinizi kesmeyiniz; zîrâ, kâfirlerden başkası Allah’ın inâyetinden ümîdini kesmez.”
(Kur’an, Yûsuf, 87)

Âtîyi karanlık görerek azmi bırakmak...
Alçak bir ölüm varsa, emînim, budur ancak.
Dünyâda inanmam, hani görsem de gözümle:
Îmânı olan kimse gebermez bu ölümle:
Ey dipdiri meyyit! “İki el bir baş içindir”
Davransana... Eller de senin, baş da senindir!
His yok, hareket yok, acı yok... Leş mi kesildin?
Hayret veriyorsun bana... Sen böyle değildin.
Kurtulmaya azmin, niye bilmem ki, süreksiz?
Kendin mi senin, yoksa ümîdin mi yüreksiz?
Âtîyi karanlık görüvermekle apıştın!
Esbâbı elinden atarak ye’s’e yapıştın!
Karşında ziyâ yoksa, sağından, ya solundan,
Tek bir ışık olsun buluver... Kalma yolundan.
Âlemde ziyâ kalmasa, halk etmelisin, halk!
Ey elleri böğründe yatan, şaşkın adam, kalk!
Herkes gibi dünyâda henüz hakk-ı hayâtın
Varken, hani herkes gibi azminde sebâtın ?
Ye’s öyle bataktır ki: Düşersen boğulursun.
Ümmîde sarıl sımsıkı, seyret ne olursun!
Azmiyle, ümîdiyle yaşar hep yaşayanlar;
Me’yûs olanın rûhunu, vicdânını bağlar
Lâ’netleme bir ukde-i hâtır ki: Çözülmez...
En korkulu cânî gibi ye’sin yüzü gülmez!
Mâdâm ki alçaklığı bir, ye’s ile şirkin ;
Mâdâm ki ondan daha mel’un, daha çirkin
Bîr seyyie yoktur sana; ey unsur-i îman,
Nevmîd olarak rahmet-i mev’ûd-i Hudâ’dan,
Hüsrâna rızâ verme... Çalış... Azmi bırakma;
Kendin yanacaksan bile, evlâdını yakma!

Evler tûnek olmuş, ötüyor bir sürü baykuş...
Seslerde: “Vatan tehlikedeymiş... Batıyormuş!”
Lâkin, hani, milyonları örten şu yığından,
Tek kol da “Yapışsam...” demiyor bir tarafından!
Sâhipsiz olan memleketin batması haktır;
Sen sâhip olursan bu vatan batmayacaktır.
Feryâdı bırak, kendine gel, çünkü zaman dar...
Uğraş ki: Telâfi edecek bunca zarar var.
Feryâd ile kurtulması me’mûl ise haykır!
Yok, yok! Hele azmindeki zincirleri bir kır!
“İş bitti... Sebâtın sonu yoktur!” deme, yılma.
Ey millet-i merhûme, sakın ye’s’e kapılma.

19 Rebûlâhîr 1331

14 Mart 1329

(27 Mart 1913)

Hadîs Meâl-i Celîli

“Kim müslümanların derdini kendi derdine mâl etmezse onlardan değildir.”
(Hadîs-i Şerîf, Feyzu'l-Kadîr, 6-67)

Müslümanlık nerde! Bizden geçmiş insanlık bile...
Âlem aldatmaksa maksad, aldanan yok, nâfile!
Kaç hakîkî müslüman gördümse, hep makberdedir;
Müslümanlık, bilmem amma, gâlibâ göklerde dir!
İstemem, dursun o pâyansız mefâhir bir yana...
Gösterin ecdâda az çok benzeyen bir kan bana!
İsterim sizlerde görmek ırkınızdan yâdigâr,
Çok değil, ancak, necîb evlâda lâıyk tek şîâr,
Varsa şâyed, söyleyin, bir parçacık insâfınız:
Böyle kansız mıydı -hâşâ- kahraman eslâfınız?
Böyle düşmüş müydü herkes ayrılık sevdâsına?
Benzeyip şîrâzesiz bir mushafın eczâsına,
Hiç görülmüş müydü olsun kayd-ı vahdet târumâr?
Böyle olmuş muydu millet can evinden rahnedâr?
Böyle açlıktan boğazlar mıydı kardeş kardeşi?
Böyle âdet miydi bî-pervâ, yemek insan leşi?

İrzımızdır çiğnenen, evlâdımızdır doğranan...
Hey sıkılmaz! Ağlamazsan, bâri gülmekten utan!..
“His” denen devletliden olsaydı halkın behresi :
Pâyitahtından bugün taşmazdı sarhoş na’rası!

Kurt uzaklardan bakar, dalgın görürmüş merkebi,
Saldırmış ansızın yaydan boşanmış ok gibi.
Lâkin aşk olsun ki, aldırılmaz da otlarmış eşek,
Sanki tavşanmış gelen, yâhud kılıksız köstebek!
Kâr sayarmış bir tutam ot fazla olsun yutmayı...
Hasmı, derken, çullanırmış yutmadan son lokmayı!..

Bir hakîkattir bu, şaşmaz, bildiğin üslûba sok:
Hâlimiz merkeble kurdun aynı, aslâ farkı yok.
Burnumuzdan tuttu düşman; biz boğaz kaydındayız!
Bir bakın: Hâlâ mı hâlâ ihtiras ardındayız!
Saygısızlık elverir... Bir parça olsun arlanın:
Vakti çoktan geldi, hem geçmektedir arlanmanın!
Davranın haykırmadan nâkûs-i izmihlâliniz...
Öyle bir buhrâna sapmıştır ki, zîrâ, hâliniz:
Zevke dalmak şöyle dursun, vaktiniz yok mâteme!
Davranın, zîrâ gülünç olduk bütün bir âleme,
Bekleşirken gökte yüz binlerce ervâh intikam;
Yerde kalmış, na’şa benzer kavm için durmak haram!
Kahraman ecdâdınızdan sizde bir kan yok mudur?
Yoksa: İstikbâlinizden korkulur, pek korkulur!

13 Haziran 1329
(26 Haziran 1913)